

5.4. Badanie uczestników Programu „Stabilne Zatrudnienie: osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej” realizowanego przez PFRON w ramach obszaru usługi Programu Dostępność Plus

Program „Stabilne Zatrudnienie: osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej” realizowany jest przez organizacje pozarządowe oraz instytucje administracji. Dla Programu PFRON pełni rolę instytucji grantodawczej. Badanie ankietowe zrealizowano w ramach ewaluacji Programu Dostępność Plus.

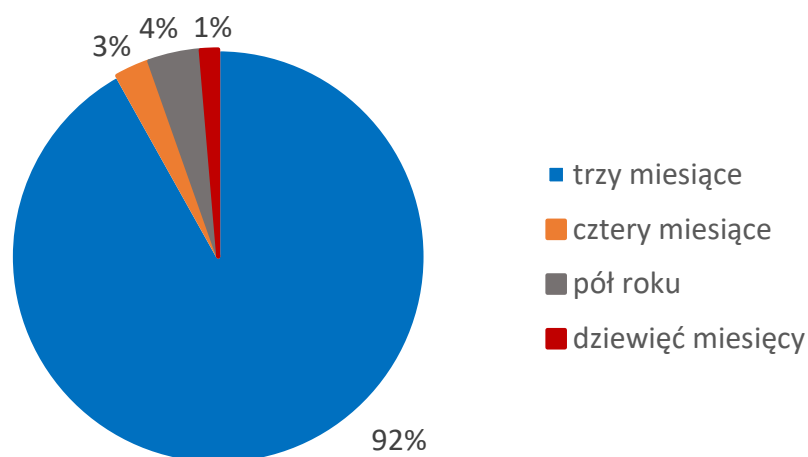
Uczestnicy badania

W badaniu uczestniczyło 95 osób - 65% stanowiły kobiety; 35% mężczyźni. Średni wiek osoby badanej wyniósł 40 lat. Badane osoby w większości posiadały wykształcenie wyższe (55%) oraz policealne (32%) i ponadgimnazjalne (14%). Wśród badanych 78% stanowiły osoby, które zakończyły udział w projektach. Zgodnie z założeniami Programu osoby badane legitymowały się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Skuteczność staży

Najwięcej spośród badanych osób, uczestniczyło w stażu przez okres 3 miesiące (92%).

Wykres 1 Długość pozostawania na stażu w miesiącach.

Źródło: Badanie CAWI, n=95.

Po odbytych stażach 12 uczestników/czek (z 74 odbywających staż) podjęło zatrudnienie w miejscu jego realizowania. Jednocześnie, kolejne 21 osób podjęło zatrudnienie u innego pracodawcy. Łącznie, zatrudnienie podjęło 33 uczestników staży, co stanowi bardzo dobry

wynik. Jednak, z uwagi na założenia Programu, tj. pozyskanie zatrudnienia w instytucji publicznej, wynik 12 uczestników kontynuujących zatrudnienie w tej samej instytucji wydaje się zbyt niski, a tym bardziej w stosunku do założeń Programu Dostępność Plus.

Wśród 12 uczestników staży, którzy podjęli zatrudnienie w miejscu odbywania stażu, na dzień badania czynnych zawodowo pozostawało 10 osób. Należy uznać to za bardzo wysoki wskaźnik utrzymania zatrudnienia.

W grupie 21 osób, które podjęły pracę w innej instytucji (niż miejsce odbywania stażu), pozostaje zatrudnionych 14, co także jest wysokim wskaźnikiem utrzymania. Niemniej, jest on niższym niż w przypadku miejsc pracy w miejscu odbycia stażu.

W dodatkowych opiniach (ankieta badawcza CAWI) uwidoczniło się przekonanie badanych o małej skuteczności stażu wynikającej m.in. z nastawienia urzędów. Wskazano, że są one chętne by przyjąć stażystów, ale niechętnie później ich zatrudniać na stałe. Zwrócono także uwagę na to, że stażyści są traktowani jako niestali i chwilowi pracownicy, którzy nie są przygotowani do wykonywania swoich obowiązków. Badani wskazywali także, że podczas stażu „nudzili się” lub musieli „sami sobie organizować czas”, co oddziaływało na poczucie bycia „ciężarem” dla pracodawcy.

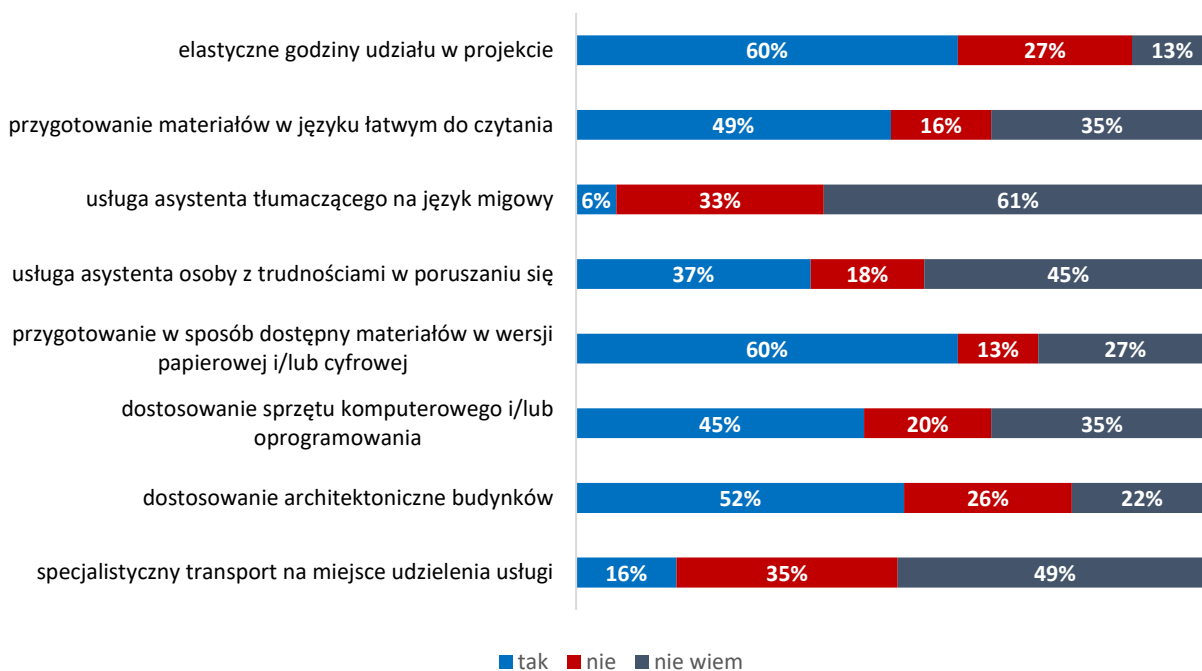
Należy także wskazać, że zdecydowana większość badanych bardzo pozytywnie oceniła organizacje pozarządowe realizujące staże, wskazując na ich profesjonalizm oraz niezbędne wsparcie w czasie udziału w projektach.

Osoby, które podjęły zatrudnienie, pozytywnie wypowiadały się o tym fakcie oraz o wpływie pracy na ich poczucie bycia potrzebnym. Jeden z badanych wskazuje: „Bardzo jestem wdzięczny za taką możliwość aktywność ... i coraz bardziej czuję się potrzebny. Po raz pierwszy w życiu zostaję nawet w pracy. Mogę korzystać z udogodnień jakie mam nawet w pracy po pracy ... bez problemu mogę nawet skorzystać z xero czy komputera ... Bardzo jest to pomocne. Najważniejsze że mam poczucie bycia potrzebnym i wartościowym.”

Dostępność działań w projektach dla osób z niepełnosprawnościami

Uczestnicy badania wskazali, że projekty, w których uczestniczyli były dostosowane do potrzeb uczestników z niepełnosprawnością w 81% (skala 0-100).

Wykres 2 Rodzaje i dostępność stosowanych w projektach rozwiązań ułatwiających uczestnictwo osobom z niepełnosprawnościami.

Źródło: Badanie CAWI, n=95.

W opinii badanych najczęściej dostępnym rozwiązaniem ułatwiającym udział w projektach osobom z niepełnosprawnościami, były elastyczne godziny udziału w projekcie oraz przygotowanie w sposób dostępny materiałów w formie papierowej/cyfrowej.

Poza powyższymi, badani wskazali jeszcze inne mechanizmy, które oferowali realizatorzy, a ułatwiały one udział w projektach. Wśród nich znalazły się (doceniane przez badanych): wsparcie asystenta/ki (stażu/pracy) oraz wsparcie psychologa i doradcy.

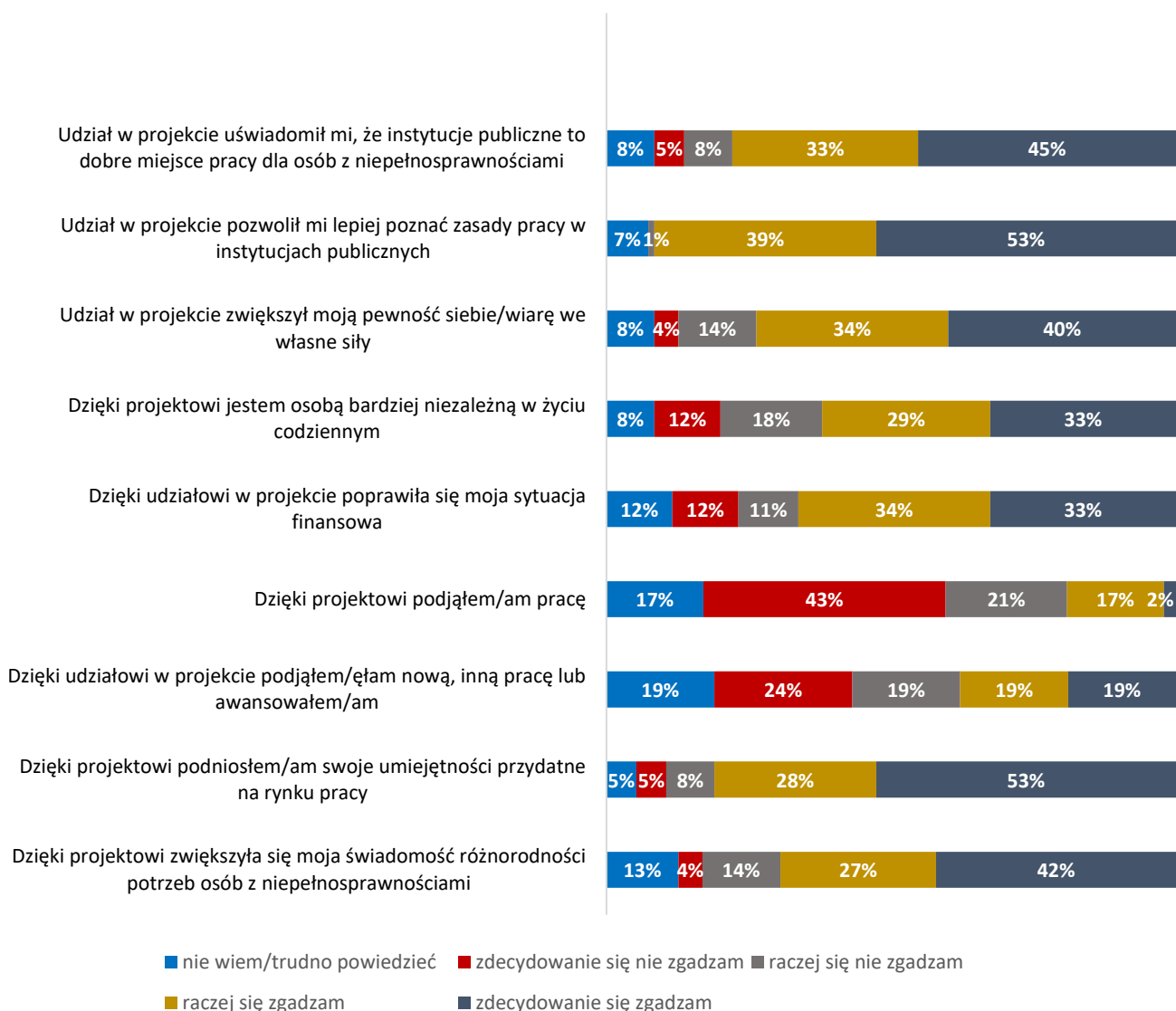
Oddziaływanie projektów

Badani zapytani o to, na co najbardziej wpłynął projekt, w którym uczestniczyli, wskazali, że dzięki niemu podnieśli swoje umiejętności przydatne na rynku pracy (53%), udział w projekcie pozwolił im także lepiej poznać zasady pracy w instytucjach publicznych (53%). Projekty w dużym stopniu wpłynęły także na zwiększenie się świadomości o różnorodności potrzeb osób z niepełnosprawnościami (42% odpowiedzi zdecydowanie tak) oraz pozwoliły

uświadomić sobie uczestnikom, że instytucje publiczne to dobre miejsce pracy dla osób z niepełnosprawnościami (45% odpowiedzi zdecydowanie tak).

Najmniejszy (w ocenie badanych) wpływ projektu uwidocznił się w kwestii podjęcia zatrudnienia - 43% osób zdecydowanie nie zgadza się z twierdzeniem, że projekt wpłynął na podjęcie przez nich zatrudnienia.

Wykres 3 Oddziaływanie projektów na sytuację osób badanych na rynku pracy.

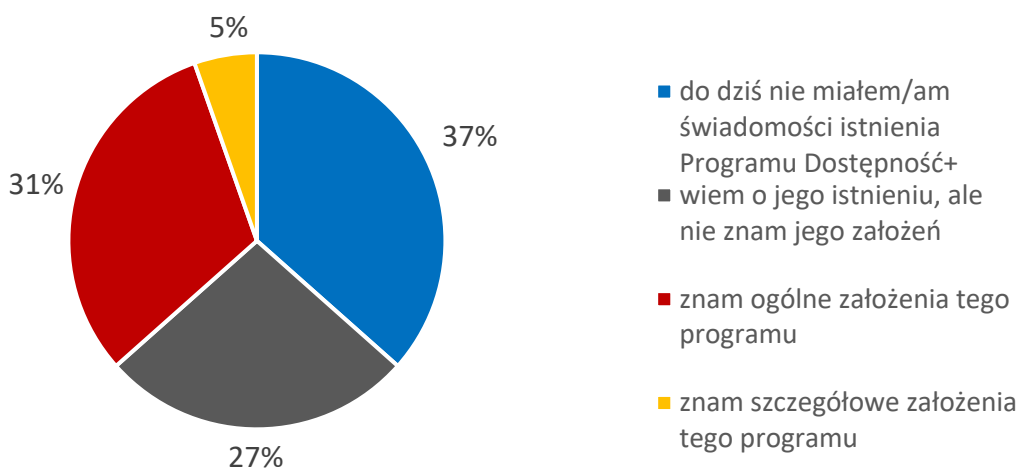
Źródło: Badanie CAWI, n=95.

Według 37% badanych, przeprowadzone w ramach projektów staże, przełożą się zdecydowanie na poprawę sytuacji osób z niepełnosprawnościami.

Ocena Programu Dostępność Plus

Badani zostali zapytani o ocenę Programu Dostępność Plus. Aż 37% badanych nie miało świadomości istnienia Programu.

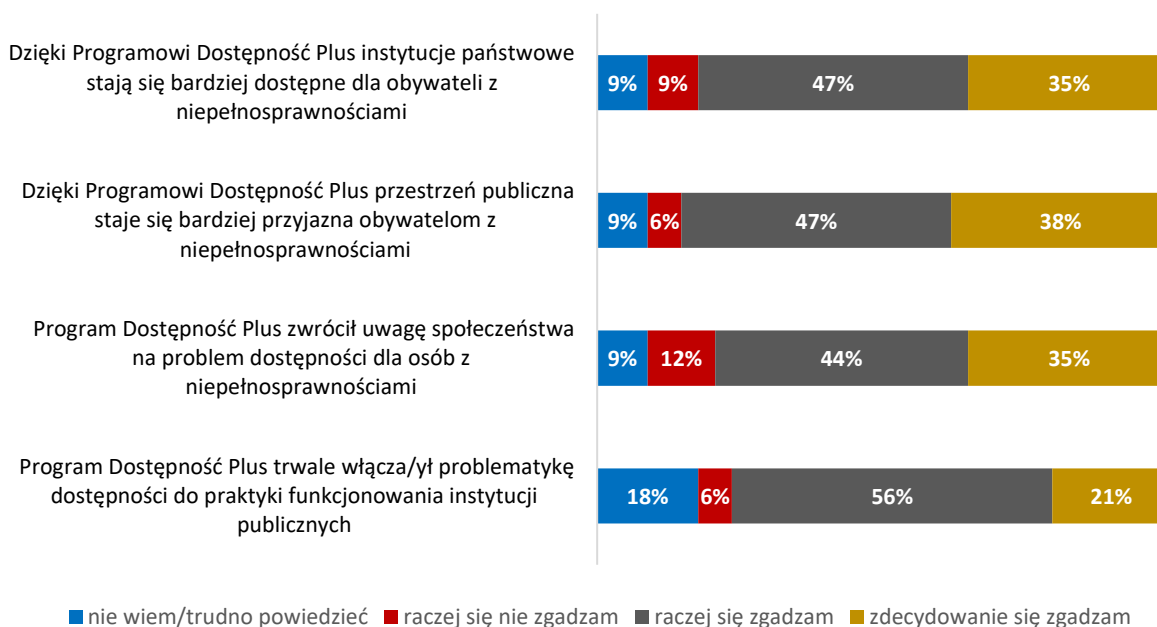
Wykres 4 Ocena poziomu wiedzy na temat Programu Dostępność Plus wśród badanych.

Źródło: Badanie CAWI, n=95.

Jednocześnie 32% badanych przedstawia pozytywną opinię o Programie, a 65% raczej pozytywną.

Wykres 5 Ocena wpływu Programu Dostępność Plus na sytuację osób z niepełnosprawnościami wg badanych.

Źródło: Badanie CAWI, n=95.

Badani wskazali także, że największy wpływ, Program Dostępność Plus ma na sytuację osób z niepełnosprawnościami w odniesieniu do dostępności przestrzeni publicznej (38% odpowiedzi zdecydowanie tak). Najmniejszy wpływ Programu jest według badanych widoczny w aspekcie włączenia problematyki dostępności do praktyki funkcjonowania instytucji publicznych.